

ZADANIA GMINY I POWIATU, CZYLI NA CO MOŻNA PRZEZNACZYĆ PIENIĄDZE W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO?

Łódź, jako jedno z nielicznych polskich miast, funkcjonuje jako tzw. "[miasto na prawach powiatu](#)" (inne nazwy to *powiat grodzki* lub też *powiat miejski*). Oznacza to mniej więcej tyle, że zadania przypisane w ustawach powiatowi są realizowane w Łodzi na tym samym terenie co zadania gminy. W Polsce obecnie jest tylko 66 takich miast.

Zadania gminy oraz zadania powiatu zostały określone w dwóch ustawach:

- ustawie o samorządzie gminnym;
- ustawie o samorządzie powiatowym.

W ramach budżetu obywatelskiego w Łodzi można zgłaszać zarówno zadania będące w gestii gminy jak i powiatu. Poniżej prezentujemy ich zestawienie.

Zadania gminy

1. Sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej.

Przykłady:

- remont/przebudowa budynków będących własnością miasta;
- budowa nowych obiektów;
- budowa, przebudowa, utrzymanie/tworzenie nowych parków, zieleńców, skwerów, trawników;

2. Sprawy gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego.

Przykłady:

- remonty/przebudowa/budowa nowych placów, chodników, dróg rowerowych, ulic;
- organizacja ruchu wraz z instalacją infrastruktury związanej z organizacją ruchu, w tym: przejść dla pieszych, znaków drogowych, elementów uspokajania ruchu, małej architektury (np. ławek, stojaków rowerowych);
- wytyczanie miejsc parkingowych.

3. Sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Przykłady:

- remonty/budowa nowych instalacji energetycznych, sanitarnych (wodno-kanalizacyjnych);
- utrzymywanie czystości w mieście (czyli popularne sprzątanie);
- prowadzenie wysypisk śmieci;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów;
- kwestie związane z segregacją odpadów – np. nowe pojemniki do segregacji śmieci.

3a. Sprawy działalności w zakresie telekomunikacji.

Przykłady:

- budowa nowych sieci telekomunikacyjnych;
- działania związane z dostępem do sieci teleinformatycznych (np. tworzenie publicznie dostępnej sieci Wi-Fi).

4. Sprawy lokalnego transportu zbiorowego.

Przykłady:

- tworzenie nowych połączeń autobusowych i tramwajowych;
- częstotliwość kursowania pojazdów komunikacji miejskiej, remonty taboru, ponoszenie innych kosztów związanych z funkcjonowaniem komunikacji publicznej.

5. Sprawy ochrony zdrowia.

Przykłady:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- zadania związane realizacją usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

6. Sprawy pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych.

Przykłady:

- udzielenie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- dożywianie dzieci;
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej.

6a. Sprawy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Przykłady:

- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- finansowanie kosztów: szkoleń dla rodzin wspierających, podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, niektórych kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.

7. Sprawy gminnego budownictwa mieszkaniowego.

Przykłady:

- budowa oraz utrzymanie mieszkań komunalnych (gminnych);
- sprawy związane z mieszkalnictwem socjalnym.

8. Sprawy edukacji publicznej.

Przykłady:

- remonty/budowa nowych/utrzymanie szkół publicznych (w tym szkół specjalnych i integracyjnych);
- środki na organizację zajęć pozalekcyjne.

9. Sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Przykłady:

- budowa/prowadzenie bibliotek, w tym zakup nowego księgozbioru;
- prowadzenie gminnych instytucji kultury, w tym finansowanie ich działalności;
- renowacje zabytków;
- edukacja związana z materialnym dziedzictwem kulturowym.

10. Sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

Przykłady:

- remonty/budowa/przebudowa/utrzymanie obiektów sportowych;
- wsparcie dla rozwoju sportu wśród dzieci i młodzieży;
- realizacja zadań związanych z turystyką, np. wytyczanie i oznaczanie nowych szlaków turystycznych, informacja turystyczna.

11. Sprawy targowisk i hal targowych.

Przykłady:

- budowa/utrzymanie miejsc związanych z handlem;
- wytyczanie nowych targowisk.

12. Sprawy zieleni gminnej i zadrzewień.

Przykłady:

- utrzymanie terenów zielonych;
- utrzymanie oraz zasadzenia nowego drzewostanu;
- tworzenie nowych oraz utrzymanie zieleńców, trawników, parków, skwerów.

13. Sprawy cmentarzy gminnych

Przykłady:

- budowa/ utrzymanie miejsc związanych z pochówkiem (cmentarzy komunalnych).

14. Sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego

Przykłady:

- finansowanie działań Straży Miejskiej, takich jak np. dodatkowe patrole czy zakup/utrzymanie wyposażenia Straży Miejskiej;
- współpraca z policją, w tym dofinansowywanie działań policji na terenie gminy;
- prowadzenie programów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa.

15. Sprawy utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych

Przykłady:

- tworzenie/prowadzenie/finansowanie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, np. boisk, sal gimnastycznych oraz innych pomieszczeń użytkowych dla mieszkańców wraz z urządzeniami i wyposażeniem, będących własnością gminy, wykorzystywanych do organizowania imprez lub na inną działalność publiczną.

16. Sprawy polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej.

Przykłady:

- udzielanie wsparcia socjalnego – okresowego lub celowego;
- prowadzenie miejsc (ośrodków) wspierających rodziców z dziećmi;
- tworzenie dogodnych warunków dla rodziców z dziećmi;
- realizacja opieki medycznej i prawnej dla kobiet w ciąży.

17. Sprawy wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej.

Przykłady:

- wspieranie (finansowanie) działań związanych z inicjatywą lokalną;
- edukacja w zakresie samorządności;
- finansowanie działań realizowanych przez jednostki pomocnicze, np. osiedla;
- działania na rzecz przejrzystości sprawowania władzy.

18. Sprawy promocji gminy.

Przykłady:

- prowadzenie kampanii promocyjnych gminy.

19. Sprawy współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Przykłady:

- finansowanie działań z zakresu działalności pożytku publicznego, przekazywanych organizacjom pozarządowym na zasadach wsparcia realizacji zadania lub jego powierzenia (na podstawie rocznych oraz wieloletnich programów współpracy);
- działania na rzecz lepszej współpracy na linii samorząd - organizacje społeczne;

20. Sprawy współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Przykłady:

- nawiązywanie partnerstw oraz współpraca z miastami partnerskimi z innych krajów (realizacja działań wspólnie z miastami partnerskimi).

Zadania powiatu

Powiat na mocy ustawy ma za zadanie wykonywanie zadań “ponadgminnych”, jednak w Łodzi – jak już wspomnieliśmy na początku – obszar działania powiatu oraz obszar działania gminy są tożsame. Oprócz części zadań wymienionych poprzednio, powiat odpowiada również za:

1. Sprawy wspierania osób niepełnosprawnych.

Przykłady:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych;
- likwidacja barier architektonicznych, barier w komunikowaniu się i barier technicznych;
- realizacja programów rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

2. Sprawy geodezji, kartografii i katastru.

Przykłady:

- prowadzenie rejestrów geodezyjnych;
- tworzenie, prowadzenie i udostępnianie baz danych, wchodzących w skład krajowego systemu informacji o terenie;
- ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

3. Sprawy gospodarki wodnej.

Przykłady:

- wydawanie kart wędkarskich lub kart łowiectwa podwodnego;
- wydawanie pozwoleń, zezwoleń i uprawnień związanych z gospodarką wodną, wykorzystaniem cieków i zbiorników wodnych;
- przyznawanie odszkodowań za grunty zajęte trwale przez wody stanowiące własność państwa na wniosek właściciela gruntów.

4. Sprawy ochrony środowiska i przyrody.

Przykłady:

- przeciwdziałanie naruszeniom przepisów ochrony środowiska;
- ustalanie sposobu i zakresu działań w celu usunięcia przyczyny szkodliwego oddziaływania na środowisko i przywrócenia środowiska do stanu właściwego;
- prowadzenie publicznie dostępnych wykazów danych o środowisku.

5. Sprawy rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego

Przykłady:

- działania związane z ochroną lasów oraz zwierząt leśnych;
- współpraca z przedstawicielami Izby Rolniczej, Ośrodków Doradztwa Rolniczego oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie spraw rolnictwa.

6. Sprawy ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska

Przykłady:

- zadania związane z ochroną przeciwpowodziową, zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
- wyposażenie i utrzymanie magazynu przeciwpowodziowego.

7. Sprawy przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Przykłady:

- programy aktywizujące oraz doszkalające dla bezrobotnych;
- prowadzenie powiatowych urzędów pracy;
- działania na rzecz wyrównywania szans na rynku pracy.

8. Sprawy ochrony praw konsumenta.

Przykłady:

- zadania realizowane przez powiatowego rzecznika praw konsumentów, w tym zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów praw miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- edukacja w zakresie praw konsumenckich.

9. Sprawy obronności.

Przykłady:

- działania związane z obroną cywilną, w tym edukacja w zakresie bezpieczeństwa i obronności cywilnej;
- kierowanie obronnością w czasie pokoju;

BUDŻET
OBYWATELSKI

- planowanie i organizowanie szkolenia obronnego oraz ćwiczeń obronnych;
- organizowanie doręczania kart powołania w trybie akcji kurierskiej.